

Innledning

Denne rapporten er utarbeidet av ”Kompensasjonskomiteen 2002” som har bestått av Hans Tore Frydnes (komiteens leder og medlem av styret), Inge Folgerø (hyttestyremedlem) og Jarle Finsveen (brannvaktleder).

Komiteen har høsten 2002 hatt 3 møter for å drøfte problemstillingene og for å komme fram til en felles anbefaling.

Alle komiteens medlemmer er enige i rapportens innhold og står samlet bak de anbefalinger som er gitt.

Oppgaven

Vedtak i årsmøte 2002

Utdrag fra årsmøtoreferatet:

”9. INNKOMNE SAKER.

- SAK 1 : Honorar for arbeid i Sola Flyklubb.

Årsmøtet vedtok ved følgende avstemming : 23 for – 0 blank – 3 mot at styret får fullmakt til å etablere retningslinjer for redusert flytimepris som kompensasjon for medlemmer som utfører faste verv eller oppgaver definert av styret. Dette med bakgrunn i at det i den senere tid har vist seg vanskelig å finne medlemmer som er villige til å være med å ta ansvar for driften av Sola Flyklubb.”

Brev sendt til komitemedlemmene 10. juni 2002 (?):

Som en oppfølging av årsmøtet nedsatte styret ved formannen en egen ”kompensasjonskomitee” som fikk følgende oppgave pr brev:

”Som ein av årsmøtesakene står spørsmålet om kompensasjon til instruktørar og medlemmer som er valgt til styre og verv i SFK

Kompensasjonskomiteen består av

1. Hans T Frydnes
2. Jarle Finsveen
3. Inge Folgerø

Sola flyklubb ber om at komiteen har utarbeida sitt forslag til mogeleg kompensasjon innan utgangen på september 2002

Ein ber om at de tek ut ein komite-leder som får ansvaret for å møte i styremøte i SFK etter innkalling.”

Avgrensninger av oppgaven

1. Det er allerede etablert en god del forskjellige økonomiske kompensasjonsmodeller i eller i forbindelse med klubben (se eget kapittel). Komiteen tar ikke stilling til hvor gode disse er eller om de bør fortsette i nåværende form etc.

Sammendrag og konklusjon

Kompensasjonskomiteen har følgende anbefaling:

1. Det bør innføres en begrenset form for økonomisk kompensasjon for enkelte verv og stillinger i Sola Flyklubb.
2. Kompensasjonen bør gis i form av gratis flytimer.
3. Det foreslås en ramme på 20 gratis flytimer pr. år. Dette skulle være tilstrekkelig for å få effekt ut av ordningen samtidig som det ikke går for hardt utover klubbkassa. Utgiften tilsvarer et inntektstap på kr 13 500,- pr år (basert på pris med årskort).
4. Følgende stillinger i styret bør kompenseres.
 - **Formann, 5 gratis flytimer pr. år.** Dette er den viktigste stillingen i klubben. Det er det mest ansvarsfulle vervet og en av de stillingene det er vanskeligst å få kandidater til. Vervet har stor arbeidsbelastning.
 - **Nestformann, 2 gratis flytimer pr. år.** Dette er også en meget viktig stilling fordi nestformannen skal fungere som stedfortreder for formann og vil i mange tilfeller være tiltenkt rollen som "kronprins". Har ikke direkte ansvar, men kan ha stor arbeidsbelastning.
 - **Kasserer, 5 gratis flytimer pr. år.** Kasserer har stor arbeidsmengde og stort ansvar for at klubben drives forsvarlig og at økonomien er sunn.
 - **Alternativt forslag for kasserer, 2 gratis flytimer pr. år.** Kasserer utfører i dag mye arbeid som naturlig tilhører oppgavene til et regnskapsbyrå. Komiteen foreslår som et alternativ at det stilles større krav til et regnskapsbyrå slik at arbeidsbyrden for kasserer dermed kan reduseres.
 - **Andre styremedlemmer** kompenseres ikke fordi disse vervene i ansvar og arbeidsmengde ikke skiller seg ut fra for eksempel fagsjefenes ansvar og arbeidsmengde
5. Andre verv som bør kompenseres:
 - **Skolesjef, 2 gratis flytimer pr. år.** Skolesjefen har stor arbeidsmengde og det stilles spesielle kompetansekrav til stillingen. Det er også viktig å ha et ryddig forhold til Luftfartsverket samt å ha stabilitet i denne stillingen over flere år.
 - **Undervisningsleder, 2 gratis flytimer pr. år.** Det er mye arbeid knyttet til denne stillingen og den er sentral med hensyn til rekrutteringen av nye medlemmer til klubben

6. **Til fordeling, 4 gratis flytimer pr. år.** Formannen kan i samråd med styret gi enkeltmedlemmer en bonus for ekstraordinær innsats til gode for klubben.
7. **Ordningen innføres som en prøveordning på 3 år (2003, 2004 og 2005).** I slutten av 2005 evalueres ordningen for å få en vurdering på effekten og om den bør fortsette i en eller annen form.
8. **Forslaget styrebehandles og legges fram som en sak på årsmøtet.** Komiteen mener at dette er så viktig prinsipiell sak for klubben at den bør framlegges for årsmøtet.

Bør det innføres ytterligere kompensasjonsordninger i klubben ?

Positive virkinger

Økonomisk kompensasjon kan medføre økt motivasjon og større følelse av forpliktelse. Det blir lettere å få kandidater til ledende og viktige verv i klubben. Jo flere som ønsker å stille, jo lettere er det å få til "rotasjon" i oppgavene og en jevnere fordeling av nødvendig arbeid i klubben. Det kan være med å bidra til at det ytes en ekstra innsats for å få klubben til å "blomstre". Dette igjen medfører at det er givende å være med i klubben, medlemmene føler at de får noe igjen for å være med. Dette vil på sikt medføre flere medlemmer og større aktivitetsnivå.

Ved at flere ønsker å stille medfører større kamp om plassene og at de beste kandidatene går inn i styre og stell. Det vil igjen medføre at vi får en bedre organisert og bedre drevet klubb. Noe som vil komme alle medlemmer til gode.

Bedre rotasjon i for eksempel styret kan også medføre mindre slitasje på ildsjelene. Det blir lettere å takke ja til å stille i verv når du vet at det ikke nødvendigvis behøver å bli langvarig.

Sum summarum så vil økonomiske ordninger kunne være med på at klubben kommer inn i en positiv spiral med flere og mer fornøyde medlemmer, godt miljø og god utnyttelse av flyparken.

Negative virkinger

Ved å innføre goder til enkelte personer i klubben kan dette føre til misunnelse og en følelse av urettferdighet. Klubben drives jo på frivillig basis og det kan demotivere medlemmer som ikke får noen kompensasjon selv om de kanskje legger ned vel så mye arbeid som de får økonomiske goder.

Den generelle motivasjon for å bidra med noe i klubben (utenom å fly) kan gå ned fordi man kan få en holdning ”Jeg får ikke betalt slik som enkelte andre og dermed så gidder jeg ikke”. Denne negative holdningen kan gjøre det enda verre å få til dugnadsinnsats for eksempel i form av flyvask, maling av klubbhuset etc.

Misunnelse og demotivasjon vil være med å forverre miljøet i klubben, og dette vil over tid medføre færre aktive medlemmer.

De foreslåtte kompensasjonsordningene må finansieres i form av dyrere flytimer. Dette medfører økt fare for ”lekasje” av flytimer til andre enn flyklubbens fly (ref. NAS). Dyrere flytimer vil også kunne medføre at flys mindrer og at vi dermed får en dårligere utnyttelse av flyparken.

Som en oppsummering så kan innføring av kompensasjon for styret og andre medføre at klubben kommer inn i negativ spiral med blant annet dårligere miljø, mindre aktivitet og dårligere utnyttelse av flyparken.

Suksess eller fiasko ?

Det som vil være avgjørende er blant annet:

- Hvem som får. Det må være en sammenheng i forhold til ansvar, arbeidsmengde eller andre fornuftige begrunnelser
- Hvordan det kompenseres. Se eget kapittel
- Hvor mye det kompenseres. Det må være nok til å gi den ønskede effekt, men samtidig ha en akseptabel kostnad.

Komiteen vurderer det slik at sannsynligheten for at den foreslåtte ordningen vil ha positiv effekt er stor, men at den bør evalueres etter 3 år for å ha en mulighet til å avslutte eller endre ordningen basert på erfaringer som blir høstet. Prøveperioden bør være såpass lang fordi effekten gjerne kommer over tid.

Dagens økonomiske ordninger i SFK

Det er i dag følgende ordninger i eller i forbindelse med klubben:

1. Klubben bruker en ekstern person til å føre regnskapet, Magne Gilje. Årlig kostnad er mellom 25 000,- og 30 000,-.
2. Flyinstruktørene tar timebetaling for instruksjonstider. Satsene er i følge SFKs hjemmesider på internett:
 - Skoleflyging/trening/utsjekk kr. 200 pr. time
 - Skolesjekk kr. 300
 - Solosjekk kr. 300
3. Teori-instruktører får kr. 200,- pr. time.
4. SPS-mekanikere som utfører 50 timers vedlikehold får en godtgjørelse på kr. 100,- pr. time.
5. For annet vedlikehold og reparasjoner brukes Sola Airservice v. Kåre Hagelin.
6. Utlegg i forbindelse med deltagelse på årsmøte i NAK etc. refunderes
7. Flyinstruktørene og skolesjefen får dekket sine utgifter til LPT1 og IKPFT.

Alternative metoder for godtgjørelse

Blant annet basert på informasjon fra andre klubber kan en tenke seg en del forskjellige alternativer:

1. Timelønn som utbetales fra klubben til den enkelte og som går via klubbens regnskap. Dette kan betraktes som lønn og anbefales ikke fordi dette antagelig er oppgavepliktig. Den eksisterende ordningen for teori-instruktørene kan betraktes som timelønn.
2. Direkte oppgjør mellom for eksempel instruktører og elever utenom klubbens regnskap. Dagens praksis med offisielle priser på hjemmesidene og direkte betaling til Sola Flyklubbs instruktører er eksempel på dette.
3. Dekning av utgifter som reiser, bruk av bil, bruk av mobiltelefon etc. Medfører utbetaling registrert i regnskapet. Denne metoden kan brukes i og med at det er snakk om å dekke mer eller mindre reelle utgifter den enkelte har i forbindelse med sine oppgaver i klubben.
4. Gratis flytimer. Avtalt antall timer krediteres flygerens "konto" i regnskapssystemet. Dette kan også betraktes som

en kompensasjon for utgifter den enkelte har i forbindelse med verv i klubben. Kostnadene er lett å beregne fordi de aktuelle personene tildeles et fast antall timer.

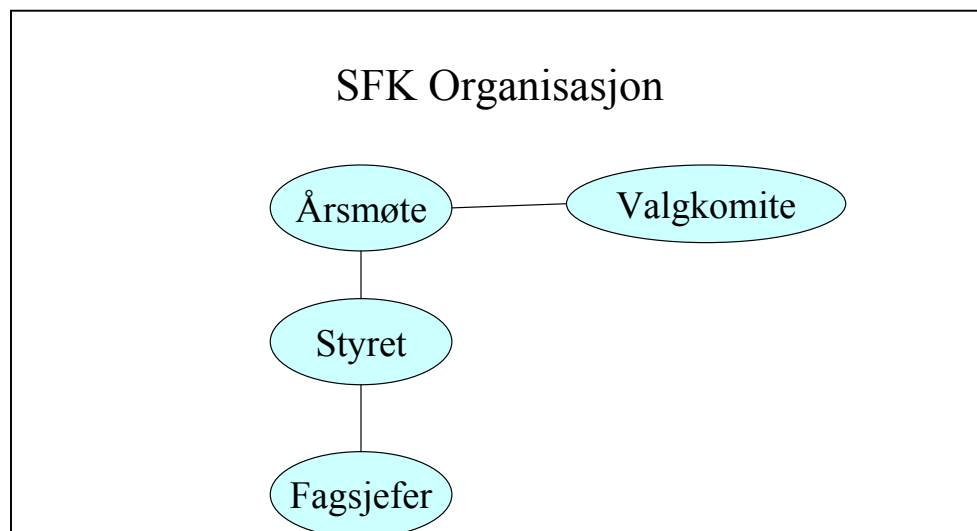
5. Fly til laveste pris i et topris-system uten å betale det fast årlige beløpet (Årskort=2000,-). Denne kan være grei å bruke, men er avhengig av klubben fortsetter med et slikt system.
6. Fly til reduserte priser i forhold til andre medlemmer, for eksempel 100 eller 200 kroner lavere enn andre. En ulempe med dette er at kostnader er vanskelig å forutse fordi antall flytimer til en redusert pris vil variere.

Komiteen mener at gratis flytimer er den beste løsningen både av flere grunner:

- Det lager ikke problemer i forhold til skattemessige regler
- Fast kostnad som er lett å holde oversikt over
- Verdien for den som har denne ordningen er større enn kostnaden for klubben. 1 timer er for flygeren verdt 995/675 mens driftskostnader for 1 time er lavere.

SFK organisasjon

Når en skal ta stilling til hvilke posisjoner eller verv som skal godtgjøres må en kartlegge hvilke stillinger og verv av forskjellig art som eksisterer:

Årsmøtet er klubben høyeste organ

Styret består av følgende stillinger:

- Formann
- Nestformann
- Sekretær
- Kasserer
- Styremedlemmer (2 stk)
- Varamedlemmer (2 stk)

Fagsjefene er som følger:

- Skolesjef
- Assisterende skolesjef
- Flygesjef
- Teknisk leder
- Flytryggingsleder
- SAR – leder
- Brannvaktleder
- Undervisningsleder
- Miljøleder
- Hangaransvarlig
- Bookingsystemadmin.
- Hyttestyre, formann
- Hyttestyremedlem

Andre faste verv:

- Revisor
- Varamann, revisor
- Ansvarlig selvassuransfondet
- Varamann, selvassuransfondet
- Valgkomité (2 stk.)

NAK og andre flyklubber

Medlemmene av komiteen har gjennomført undersøkelser på hvilke føringer NAK har i forbindelse med økonomiske ordninger i klubbene. Det er også gjennomført en bred undersøkelse hos andre klubber for å finne ut hvilke ordninger som eksisterer og hvilken erfaring de har med sine opplegg.

De spørsmål som ble stilt til klubbene var blant annet som følger:

1. Hvor mange medlemmer har klubben ?
2. Har klubben en form for kompensasjonsordning ?
3. Hvem mottar kompensasjon ?
4. I hvilken form gis kompensasjon ?
5. Hvilken erfaring har klubben med kompensasjonsordningen ?

Norsk Aero Klubb (NAK)

NAK ønsker at klubbene skal være forsiktige slik at de ikke kommer inn under BSL Ds krav til kommersiell virksomhet

Bergen Flyklubb

- 300 medlemmer
- Ingen får økonomisk kompensasjon eller økonomiske privilegier til de forskjellige verv
- Bruker regnskapsfirma som tar seg all håndtering av inngående og utgående faktura med tilhørende purringer etc. Kostnad på ca. 30 000,- pr. år.
- Medlemmene får dekket utlegg i forbindelse med reiser når de representerer klubben på årsmøter o.l.
- Har dagnadsordning der de som deltar på forskjellige måter får opptil 5 timer a kr. 60,- kreditert på flyregningen
- Klubben tilbyr ikke teoriundervisning til elevene. Eventuell undervisning eller veiledning avtales direkte mellom elevene og et par av instruktørene. (Satser på teoriopplæring via internett).h

Oslo Flyklubb

- 216 medlemmer
- Kasserer 20 t

- Leder 10 t.
- Teknisk sjef 10 t.
- Grønne priser til styremedlemmer dvs. at de flyr som om de har betalt inn årskort på kr.1500

Hedemark flyklubb

- 63 medlemmer
- Formann 100 kr\mnd
- Kasserer 2 gratistimer pr. år
- SPS mekaniker får 1 gratistime for hvert 50 timers ettersyn på flyene

Ringerike flyklubb

- 100 medlemmer
- 20-40 timer pr. år tildeles formannen til fordeling.
- Forstår at antall timer bestemmes av årsmøtet

Tromsø Flyklubb

- 94 medlemmer
- Kasserer 10t,
- Tekn.leder 10 t.
- Resten er verv etter Rotary prinsippet - det er plikt ha verv og det forventes at alle medlemme tar sin "turn".

Nedre Romerrike Flyklubb

- 500 medlemmer
- Klubben har kompensasjonsordninger i form av flytimer til brutto pris og kjøregodtgjørelse
- Formann 8t
- Sekretær 8t
- Kasserer 12t
- Hyttesjef 8t
- Skolesjef 12000 NOK/år som kjøregodtgjørelse
- Teknisk leder 12000 NOK/år som kjøregodtgjørelse
- Kompensasjon er en liten utgiftspost og lite i forhold til nedlagt arbeid.
- Kjøregodtgjørelse fungerer greit skattemessig.

Narvik Flyklubb

- 30 medlemmer
- Nei, har hatt
- Alle får lavere timepris hvis 20t dugnad.
- Har hatt store problemer med å få folk til verv og til instruksjon pga lav aktivitet.

Kirkenes Flyklubb

- 20 medlemmer
- Ja
- Formann, teknisk sjef, kasserer
- 3*10 flytimer (blir sjelden tatt fullt ut)
- Synes ordningen fungerer greit, lettere å få folk til verv.

Kjevik Flyklubb

- 90 medlemmer
- Praktiserer økonomisk kompensasjon
- Formann og kasserer flyr inntil 10 timer gratis
- Har ikke regnskapsbyrå
- Godt fornøyd med ordningen

Haakonsvern Aero Klubb

- 95 medlemmer
- Alle i styret slipper å betale årskort (1000 NOK)
- Kompensasjon ikke noe særlig tema i klubben, gir til alle i styret for å slippe diskusjon